

Training

Solliciteren met kennis van
de arbeidsmarkt voor SMD
en SCW

Colofon

Uitgeverij: Edu'Actief b.v.
0522-235235
info@edu-actief.nl
www.edu-actief.nl

Auteur: Peter Munneke

Inhoudelijke redactie: Floortje Vissers

Titel: Solliciteren met kennis van de arbeidsmarkt voor SMD enSCW

ISBN: 978 90 3724 124 2

© Edu'Actief b.v. 2017

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16h Auteurswet dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in compilatiewerken op grond van artikel 16 Auteurswet kan men zich wenden tot de Stichting PRO (www.stichting-pro.nl).

De uitgever heeft ernaar gestreefd de auteursrechten te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot de uitgever wenden.

Door het gebruik van deze uitgave verklaart u kennis te hebben genomen van en akkoord te gaan met de specifieke productvoorwaarden en algemene voorwaarden van Edu'Actief, te vinden op www.edu-actief.nl.

Inhoud

Over deze training	4
Oriëntatie	8
De veranderende arbeidsmarkt	10
Profielschets	18
Onderzoeken van de situatie op de arbeidsmarkt	25
Sollicitatiebrief en cv	33
Jezelf presenteren	38
Sollicitatiegesprek met een vrijwilliger	44
Reflectie	49
Theoriebron Veranderingen op de arbeidsmarkt	51
Theoriebron Profielschets	54
Theoriebron Arbeidsmarktoriëntatie	57
Theoriebron Sollicitatiebrief en cv	60
Theoriebron Het sollicitatiegesprek	63
Theoriebron Netwerken	66

Over deze training

Inleiding

In deze training leer je om jezelf te presenteren en te profileren in het kader van netwerk- en sollicitatiegesprekken. Maar ook hoe je een cliënt kunt begeleiden op dit gebied. En hoe je zelf sollicitatiegesprekken kunt uitvoeren met een vrijwilliger.

Je leert je te oriënteren op de steeds veranderende arbeidsmarkt. De transitie van de verzorgingsstaat naar een participatiesamenleving is hierbij een belangrijk onderdeel. Je krijgt instrumenten aangereikt waarmee je meer zelfinzicht verkrijgt op het gebied van 'wie ben ik, wat kan ik en wat wil/zoek ik?'. Je leert hoe je de arbeidsmarkt kunt benaderen en hoe je een passende arbeidsplek kunt vinden. Dit doe je door het oefenen met gespreksvoering. Gesprekken waarbij je zelf de sollicitant bent, gesprekken waarbij je een cliënt begeleidt en gesprekken waarbij een vrijwilliger bij jou op sollicitatiegesprek komt.

Je leert om gesprekken te voeren als sollicitant en je leert gesprekken te voeren met cliënten die willen gaan solliciteren.

Leerdoelen

- Je hebt kennis van de (veranderende) arbeidsmarkt (voor SMD'ers en SCW'ers) en kunt uitleggen hoe je informatie over de arbeidsmarkt kunt vinden.
- Je kunt een profielschets maken voor jezelf van jouw kwaliteiten, behoeften en wensen in relatie met je toekomstige werksituatie en kunt een cliënt begeleiden bij het maken van een profielschets.
- Je kunt op diverse wijze de marktsituatie onderzoeken, zowel online als offline.
- Je kunt voor jezelf een sollicitatiebrief schrijven en een cv opstellen en kunt een cliënt ondersteunen bij het schrijven van een sollicitatiebrief en het opstellen van een cv.
- Je kunt een sollicitatiegesprek voorbereiden en uitvoeren als sollicitant en jezelf kort en krachtig presenteren.
- Je kunt een sollicitatiegesprek uitvoeren met een vrijwilliger.

Beoordeling

Beoordelings-
formulier

<

Je wordt op verschillende punten beoordeeld. Deze punten kun je in het beoordelingsformulier terugvinden. De volgende punten zijn belangrijk bij de beoordeling.

- Je doet actief mee aan de lessen.
- Je voldoet aan de voorwaarden bij de oefeningen en bij de demonstratie: correcte kleding en goede persoonlijke verzorging.
- Je hebt een evenredige bijdrage geleverd bij de groepsopdrachten.
- Je hebt alle opdrachten en oefeningen uitgevoerd. Je schriftelijke en mondelinge communicatie is correct.
- Je past theoretische kennis en gespreksvaardigheden toe bij de demonstraties.

Planning

Planningsformulier

<

Aan het einde van de training moet je twee demonstraties uitvoeren. Plan deze demonstraties tijdig in. Lees eerst de demonstraties goed door en vul daarna het planningsformulier in. Neem ook de andere oefeningen van deze training op in je totale planning. Zo voorkom je dat je in tijdnood komt.

Demonstratie 1: Sollicitatiegesprek

Aan de hand van een vacature of een open-sollicitatiebrief ga je een sollicitatiegesprek voeren (rollenspel). Je hebt hiervoor een cv en een sollicitatiebrief opgesteld (aantonen). Een medestudent neemt de rol van toekomstige werkgever op zich en een ander neemt de rol van P&O-adviseur op zich. Het gesprek wordt gefilmd en het filmpje wordt ingeleverd bij de docent.

Processtappen

Website Indeed.nl

<

Werkmodel
Format gerichte
sollicitatiebrief

<

Werkmodel
Format cv

<

- Ga op zoek naar een passende organisatie of vacature. Dit kun je doen met behulp van de Website Indeed.
- Schrijf een sollicitatiebrief en een cv met behulp van de werkmodellen.
- Bereid je voor op het gesprek, bestudeer de organisatie: de doelstellingen, missie/visie, cao, beroepscode en beroepsethiek.
- Verdiep je in de STAR-methode.
- Regel een videocamera of smartphone waarmee het gesprek gefilmd kan worden. Voer het gesprek uit.
- Lever het filmpje in bij de docent.

Plan voor jezelf een datum waarop je de demonstratie gaat uitvoeren. Vul deze datum in op je planningsformulier.

Eisen aan de demonstratie

- De student heeft een passende organisatie of vacature gevonden.
- De student heeft een correct cv en een correcte sollicitatiebrief opgesteld.
- De student heeft zich goed voorbereid. Er zijn aantekeningen aanwezig over de organisatie, haar doelstellingen en missie en de vacature.

- De student heeft minimaal vijf relevante vragen voorbereid om te stellen aan zijn of haar gesprekspartners.
- De student kan tijdens het gesprek minimaal twee situaties presenteren middels het STAR-model.
- De student weet op een vlotte en professionele manier met lastige vragen om te gaan.
- Het sollicitatiegesprek heeft een duidelijke indeling: introductie – gesprek – afsluiting.
- De student laat tijdens het gesprek zien dat hij kennis heeft van de cao, beroepsethiek en kan benoemen wat een beroepscode is.
- De student kan zich in correct Nederlands uitdrukken.
- De student is representatief gekleed en kan zich op een positieve manier voorstellen en presenteren.

Demonstratie 2: Begeleiding van een cliënt

Aan de hand van de volgende situatie ga je een begeleidingsgesprek voeren met een cliënt om te helpen bij het solliciteren op een geschikte functie. Jouw cliënt wordt gespeeld door een medestudent. Het gesprek wordt gefilmd en het filmpje wordt ingeleverd bij de docent. Je mag kiezen uit een van de volgende situaties:

Casus

- Erik (19) zit in een detentiecentrum. Hij komt over twee weken vrij en wil graag aan de slag als jeugdcoach op een voetbalclub.
- Mirjam (21) heeft een licht verstandelijke beperking en wil graag werken in een winkel.
- Latif (36) is een asielzoeker die net een verblijfsvergunning heeft gekregen. Hij heeft in z'n eigen land een opleiding als installatiemonteur afgerond.

Je hebt je goed verdiept in de cliënt. Je kent het cv maar hebt hem of haar nog niet ontmoet. Je wilt de cliënt begeleiden in het maken van een goede keuze en de vervolgstappen voor een sollicitatie.

Processtappen

Werkmodel
Format cv
<

Werkmodel
Profielschets
<

- Stel een basis-cv op voor de cliënt met behulp van het Werkmodel Format cv.
- Bereid je voor op je rol.
- Voer het gesprek met de cliënt met de volgende doelen:
 1. komen tot een goed persoonlijk profiel, met behulp van het Werkmodel Profielschets
 2. vinden van een passende vacature
 3. stimuleren tot het opstellen van een sollicitatiebrief en hem of haar daarmee op weg helpen.
- Regel een videocamera of smartphone waarmee het gesprek gefilmd kan worden.
- Voer het gesprek uit. Lever het filmpje in bij de docent.

Plan voor jezelf een datum waarop je de demonstratie gaat uitvoeren. Vul deze datum in op je planningsformulier.

Eisen aan de demonstratie

- Er is een beperkt cv van de cliënt die als basis dient voor het begeleidingsgesprek.
- De student heeft zich voorbereid en is duidelijk op de hoogte van het cv en de situatie van de cliënt.
- De student heeft een situatie gecreëerd waarin de cliënt zich veilig en welkom voelt.

- De student legt duidelijk uit wat het doel is van het begeleidingsgesprek.
- De student coacht de cliënt in het maken van een goed persoonlijk profiel.
- De student kan samen met de cliënt een passende vacature vinden. De student geeft de cliënt op een positieve manier feedback op zijn cv.
- De student kan de cliënt duidelijk maken waar een sollicitatiebrief aan moet voldoen, en kan hem ondersteunen in de eerste stappen daarin.
- De student laat zien dat hij actief kan luisteren.
- De student kan het gesprek op een stimulerende manier afronden.

Oriëntatie

Oefening 1 Jouw ervaring met sollicitaties

Je hebt ongetwijfeld ervaring met solliciteren. Dat kunnen positieve ervaringen zijn of negatieve. In deze opdracht ga je in groepjes van vier studenten deze ervaringen delen.

Ga met z'n vieren om een tafel zitten. Leg een A3-papier in het midden. Teken in het midden van het vel een groot vierkant en verdeel de rest van het vel in vier vlakken. Zorg dat je allemaal een pen/potlood hebt. Omschrijf allemaal in je eigen vlak een positieve en een negatieve ervaring als het gaat om solliciteren. Bespreek elkaars ervaringen in de groep en zoek naar de overeenkomsten in ervaringen. Maak nu in het middenvak twee lijstjes factoren die invloed hebben op een sollicitatie. Links zet je de factoren die een positieve invloed hebben en rechts de factoren met een negatieve invloed.

- a. Wat is je opgevallen tijdens deze oefening als je jouw ervaringen vergelijkt met die van anderen?

- b. Noem één belangrijk verschil tussen jouw ervaringen en die van je medestudenten en één overeenkomst.

Oefening 2 Jouw baan, jouw toekomst

Hieronder staan vijf stellingen over jouw baan en jouw toekomst. Geef aan of je het eens bent met deze stellingen.

- a. Ik wil vooral een baan om mijzelf te kunnen onderhouden.
 eens
 oneens
- b. Ik wil vooral een baan om mijzelf te kunnen ontwikkelen.
 eens
 oneens
- c. Na mijn studie wil ik zo snel mogelijk aan het werk.
 eens
 oneens
- d. Ik vind leuk werk belangrijker dan een goed salaris.
 eens
 oneens
- e. Met netwerken vind je sneller een baan dan met solliciteren.
 eens
 oneens

Oefening 3 Begeleiden bij het solliciteren

- a. Bedenk drie aspecten waarbij je een cliënt zou kunnen helpen als het gaat om solliciteren.

- b. Welke eigenschappen en/of kwaliteiten heb je nodig om zelf succesvol te zijn bij het solliciteren?

- c. Welke eigenschappen en/of kwaliteiten heb je nodig om iemand goed te begeleiden bij het solliciteren?

- d. Hieronder staat een aantal voorbeelden van cliënten die jij mogelijk moet begeleiden bij een sollicitatie. Kruis aan welke cliënten je wel zou willen begeleiden.

- Iemand met een lichamelijke beperking die wel in staat is tot administratief werk
- Een vrouw in de bijstand die niet gemotiveerd is om werk te zoeken, maar alleen solliciteert om haar uitkering te kunnen behouden
- Iemand die veroordeeld en gestraft is wegens seksueel misbruik en nu weer een baan moet zoeken
- Iemand met een verstandelijke beperking die wel in staat is eenvoudig productiewerk te doen
- Een jonge vrouw die zo onzeker is dat ze geen sollicitatiegesprek durft aan te gaan
- Iemand met een taalachterstand die net een verblijfsvergunning heeft in Nederland en nu werk wil zoeken

- e. Bespreek de uitkomst van de vorige vraag met een medestudent. Leg aan elkaar uit waarom je sommige mensen niet zou willen helpen en anderen wel. Wat zijn de verschillen tussen jullie?
